

Ministerstvo životního prostředí
odbor fondů EU

Č.j.: MZP/2022/330/2315

Zápis z 18. zasedání Monitorovacího výboru Operačního programu Životní prostředí 2014–2020, konaného v Hotelu Don Giovanni Prague; 8. 12. 2022 od 09:00 do 11:30,

Přítomni dle prezenční listiny

Oficiální program zasedání:

1. Úvodní slovo
 - Ing. Jan Kříž, předseda Monitorovacího výboru
 - zástupce Evropské komise
2. Jednací řád Monitorovacího výboru OP ŽP 2014-2020
3. Programový dokument OP ŽP 2014-2020
4. Roční vyhodnocení Strategického realizačního plánu na rok 2022 a Strategický realizační plán na rok 2023
5. Informace o evaluačních aktivitách OP ŽP
 - Projednání a schválení Evaluačního plánu OP ŽP
 - Projednání Zprávy o plnění evaluačního plánu OP ŽP za rok 2022
6. Projednání a schválení Ročního komunikačního plánu OP ŽP 2014–2020 a OP ŽP 2021–2027 na rok 2023 a přehled proběhlých aktivit za rok 2022
7. Různé
8. Závěr

Ad 1. Úvodní slovo

Jednání zahájil *předseda* Monitorovacího výboru Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 (dále jen MV) *Jan Kříž*, náměstek pro řízení sekce ekonomiky životního prostředí (dále jen předseda), který přivítal přítomné členy MV a zástupce Evropské komise (dále jen EK). Předseda potvrdil, že MV je usnášeníschopný – ze 40 členů bylo v době zahájení jednání 31 členů přítomno. V průběhu jednání se dále stav měnil s příchodem a odchodem členů MV. Usnášeníschopnost byla zachována po celou dobu jednání, kdy probíhalo schvalování materiálů. V souladu s Jednacím řádem předseda navrhl schvalování materiálů MV konsenzem, v případě neshody hlasováním. Členové MV s návrhem souhlasili.

Monitorovací výbor OP ŽP 2014–2020 schválil program 18. zasedání.

Kateřina Kapounová (EK) ve svém úvodním slově poděkovala za pozvání na MV, uvedla, že se těší na diskusi a vysvětlení ohledně dočerpávání OP ŽP.

Ad 2. Jednací řád Monitorovacího výboru OP ŽP 2014-2020

Předseda informoval o změnách provedených v Jednacím řádu MV OP ŽP 2014-2020.

Monitorovací výbor OP ŽP 2014–2020 schválil změny Jednacího řádu MV OP ŽP 2014–2020.

Ad 3. Programový dokument OP ŽP 2014-2020, Ad 4. Roční vyhodnocení Strategického realizačního plánu na rok 2022 a Strategický realizační plán na rok 2023

Jaroslav Michna (MŽP) představil Roční vyhodnocení Strategického realizačního plánu na rok 2022, Strategický realizační plán na rok 2023, informoval o aktuálním stavu programu, strategii dočerpání a souvisejících navržených změnách PD OP ŽP 2014-2020.

Radoslav Lipták (EK) zdůraznil, že pro EK je důležité, aby OP ŽP dosáhl svých cílů, které byly nastaveny na začátku programu. Je podstatné pomoci projektům, které mají potíže s dokončením. Důležité je minimalizovat riziko decommitmentu na nejnižší možnou míru.

Předseda zrekapituloval, že alokace Fondu soudržnosti bude vyčerpána, ale u EFRR aktuálně hrozí decommitment ve výši cca 1 mld. Kč. Dodal, že s ohledem na dočerpání alokace byla vyhlášena dodatečná výzva na podporu výstavby budov v pasivním energetickém standardu, v rámci které byl zaznamenán enormní zájem ze strany žadatelů. S ohledem na blížící se konec programového období 2014-2020 je plánováno umožnit příjemcům tyto nově podané projekty rozdělit do dvou fází, kdy by byla druhá fáze financována z OP ŽP 2021-2027. Dále informoval, že v rámci podpory uhelných regionů MŽP sice obdrželo dva projekty firmy Liberty Ostrava na odprášení hybridních pecí, které jsou pro zlepšení kvality ovzduší v daném regionu velice důležité, avšak firma má v současné době problémy s doložením kritéria podniku v obtížích.

Dan Jiránek (Svaz měst a obcí ČR (SMO ČR)) se dotázal, zda by nebylo možné u projektů, které ještě nebyly dokončeny, zvýšit horní hranici nákladovosti, např. na metr délky potrubí apod., protože zvyšující se ceny mohou být jedním z důvodů, proč žadatelé odstupují od svých projektů.

Petr Valdman (Státní fond životního prostředí ČR (SFŽP ČR)) reagoval, že s ohledem na rovné zacházení, počet projektů a různý stav rozfinancovanosti není možné navýšit cenu pouze pro některé žadatele. SFŽP ČR se snaží vyjednat půjčku z RRF, aby mohl nabízet bezúročné půjčky na pokrytí vícenákladů a bude umožňovat možnost zálohových faktur. Důvody odstupování projektů dle typů příjemců podpory: 1. firmy: odklad jakékoliv investice, která není důležitá pro přežití daného podnikatelského subjektu, 2. obce: pokud obcím rostou náklady, volné prostředky vyčleněné pro daný projekt na spolufinancování investují k pokrytí těchto rostoucích nákladů, přičemž realizaci projektu, pokud jej bude možné realizovat za obdobných podmínek později, odloží.

Radoslav Lipták (EK) požádal do zdůvodnění změn PD doplnit výčet aktivit, jichž se dotkne plánovaná realokace finančních prostředků.

Šárka Tomanová (Šance pro budovy) poděkovala za reakci na poptávku na výstavbu pasivů a renovaci veřejných budov. Projekční firmy jsou připravené a vnímají, že poskytnuté finanční prostředky jsou efektivně využívány.

Jiří Krist (Národní síť Místních akčních skupin (NS MAS)) upozornil na blížící se termín dokončení staveb v programovém období 2014-2020. Informoval o testu zařízení Wave, což je kogenerační jednotka z vývoje UCEEB spalující biomasu. Dle názoru NS MAS je to ideální zařízení, jehož prostřednictvím lze realizovat odklon od plynových zdrojů vytápění. Doporučil změnit zaměření PO 2, která cílí na snížení tuhých znečišťujících látek a umožnit dotaci i na jiné zdroje než plynové.

Šárka Tomanová (Šance pro budovy) reagovala, že předpokládá, že bude možné projekty fázovat, projekty jsou již ve fázi stavebního povolení a jsou připravené k realizaci.

Předseda dodal, že Prioritní osa 2 je zaměřená na zlepšení kvality ovzduší v sídlech, na to jsou navázány indikátory a výkonnostní rámec. Do REPowerEU jsou na přechod plynu na obnovitelné zdroje poptány finanční prostředky za cca 5 mld. Kč, a to se zaměřením na nízkopříjmové domácnosti.

Radoslav Lipták (EK) reagoval, že při podpoře výstavby nových budov v pasivu není úspora jistá, protože se nic nesnižuje oproti předchozímu stavu, buduje se něco nového. Realokaci prostředků bude tedy potřeba dobře zdůvodnit, k čemu opatření povedou a k plnění jakých indikátorů dojde.

Předseda reagoval, že podpora pasivů je již v PD OP ŽP uvedena, otázkou je, v jaké výši bude výstavba veřejných staveb v pasivu podpořena. V budoucnu budou spořit více, než kdyby se postavily podle parametrů zákonných norem. Jsou to projekty, které jsou nesmírně důležité pro trh, učí projektanty, developery a obce.

Pavel Zámyslický (MŽP) dodal, že v oblasti veřejných budov by bylo možné se zamyslet nad aktivitou přechodu z plynu na obnovitelné zdroje energie. Navrhl využít prostředky na projekty instalace fotovoltaických elektráren.

Petr Valdman (SFŽP ČR) reagoval, že výzva na obnovitelné zdroje energie ve veřejných budovách, specificky na výměnu kotlů na plyn za tepelná čerpadla, byla vyhlášena v OP ŽP 2021-2027 a na fotovoltaiku je vyhlášena výzva v Modernizačním fondu.

Jaroslav Hruběš (Svaz podnikatelů ve stavebnictví) zdůraznil, že podpora výstavby novostaveb v pasivu je přínosná i pro stavební firmy, kdy zkušenosti, které při realizaci těchto projektů získají, mohou využít při realizaci dalších oblastí a budoucím investorům radit. Zdůraznil, s ohledem na velké množství aktuálních i plánovaných podporovaných opatření, potřebu navýšení administrativní kapacity SFŽP ČR, aby mohl poskytnout dostatečnou podporu žadatelům.

Petr Valdman (SFŽP ČR) reagoval, že rozpočet na rok 2023 a systemizace jsou již schváleny. Upozornil, že finanční podpora je poskytována i na projektovou přípravu, žadatelé si tedy mohou najmout právní podporu, která jim bude proplacena. Dále uvedl, že informace

pro žadatele a příjemce podpory jsou zveřejňovány v časopise Priorita, průběžně je šířena osvěta týkající se mj. zadávání veřejných zakázek či navyšování cen stavebních prací.

Předseda doplnil, že z fondů EU plyne v současné době masivní příliv financí, přičemž systemizovaná místa k dispozici nejsou.

Kateřina Kapounová (EK) se dotázala, zda MŽP uvažuje o vypisování výzev i na projektovou přípravu projektů pro programové období 2021+, což by mohlo pomoci s dočerpáním stávajícího programu. Informovala, že byl schválen program SAVE, který se hodně využívá na podporu energetické náročnosti v podnicích.

Petr Valdman (SFŽP ČR) reagoval, že efekt z financování další projektové přípravy by byl velmi nízký, přičemž hrozí riziko, že by se dané projekty nestihly včas realizovat, došlo by tím i k neúměrnému zahlcení aktuální administrativní kapacity s malým přínosem k dočerpání programu. Dále uvedl, že v případě financování projektů prostřednictvím deštníkových schémat by SFŽP ČR mohl část prostředků věnovat i na přípravu projektů.

Předseda doplnil, že SFŽP ČR ze svých prostředků vypsál výzvu na projektovou přípravu v oblasti vodohospodářské infrastruktury a pro Operační program Spravedlivá transformace (OP ST) i pro oblast revitalizace velkých toků a vodních nádrží. Dále informoval, že OP ŽP se soustředí na veřejné budovy, proto o programu SAVE není možné uvažovat.

Jiří Krist (NS MAS) doplnil, že by MAS mohla prostřednictvím deštníkového schématu pomoci SFŽP ČR s administrací některých projektů.

Kateřina Kapounová (EK) reagovala, že pokud budou v zastřešujících schématech dodržována pravidla nastavená Řídicím orgánem, EK nemá s jejich zavedením problém. V současnosti se dle čl. 65 Obecného nařízení nemohou refinancovat aktivity, které již byly ukončené někde jinde.

Radoslav Lipták (EK) doplnil, že EK nastavila pravidla a ta by měla být dodržována. Příjemce by neměl mít právo rozhodovat o tom, kdo podporu obdrží.

Předseda dodal, že forma třetí úrovně implementace by byla v některých případech vhodná. Za dohledu Řídicího orgánu by to z pohledu MŽP neměl být problém. Požádal EK o zvážení úpravy textace nařízení.

Kateřina Nohelová (Ministerstvo pro místní rozvoj-Národní orgán pro koordinaci (MMR-NOK)) reagovala, že návrhy na dočerpání alokace vítá, představený návrh MMR-NOK podpoří. Doplnila pro EK, že vnímají, že energetická účinnost a úspory jsou prioritními oblastmi, nicméně do těchto oblastí jsou investovány prostředky z Národního plánu obnovy, Modernizačního fondu, zřejmě i z REPowerEU, MMR-NOK se tedy domnívá, že by bylo vhodné MŽP navrhovanou realokaci do pasivních staveb začlenit.

Jitka Seitlová (Senát Parlamentu ČR) poděkovala za představení opatření a zdůraznila, že je v Senátu velmi diskutovaná oblast strukturálně postižených regionů, zejména Severních Čech. K přesunu realokace vyčleněných pro tyto regiony nebude pozitivně nahlíženo.

Vytyčila potřebu technické pomoci v regionu.

Předseda reagoval, že v OP ST jsou projekty, které mají pomoci v tzv. Capacity building v regionech. Je zde projekt Transformační agentury Ústeckého kraje, která by měla poskytovat poradenství malým a středním podnikům v oblasti energetiky. Dále projekt MAS, který má pomoci v oblasti komunitní energetiky. Řada krajů bude mít i tzv. projektové vouchery pro obce na projektovou přípravu.

Monitorovací výbor OP ŽP 2014–2020 vzal na vědomí Roční vyhodnocení Strategického realizačního plánu na rok 2022 a Strategický realizační plán na rok 2023

Monitorovací výbor dává Řídícímu orgánu mandát postupovat v souladu s představenou Strategii dočerpání s cílem řádně vyčerpat OP ŽP 2014–2020. ŘO předloží konkrétní vyčíslení potřebných realokací na budoucí MV.

Monitorovací výbor OP ŽP 2014–2020 schválil aktualizaci Programového dokumentu pro OP ŽP 2014–2020.

Ad 5. Informace o Evaluačních aktivitách

Jiří Petřivalský (MŽP) informoval o evaluačních aktivitách OP ŽP a představil změny provedené v Evaluačním plánu OP ŽP 2014–2020, Zprávu o plnění Evaluačního plánu za rok 2022 a Souhrnnou zprávu o provedených evaluacích a jejich výstupech.

Monitorovací výbor OP ŽP 2014–2020 schválil změny Evaluačního plánu OP ŽP 2014–2020 a vzal na vědomí Zprávu o plnění Evaluačního plánu za rok 2022 a Souhrnnou zprávu o provedených evaluacích a jejich výstupech.

Ad 6. Roční komunikační plán OP ŽP 2014–2020 a OP ŽP 2021–2027 na rok 2023 a přehled proběhlých aktivit za rok 2022

Eva Richtrová (MŽP) představila Roční komunikační plán OP ŽP 2014–2020 a OP ŽP 2021–2027 na rok 2023 a informovala o proběhlých aktivitách za rok 2022.

Monitorovací výbor OP ŽP 2014–2020 schválil Roční komunikační plán OP ŽP 2014–2020 a OP ŽP 2021–2027 na rok 2023.

Ad 7. Různé, Ad 8. Závěr

Předseda shrnul hlavní body jednání, poděkoval EK za přístup k OP ŽP, poděkoval členům MV za aktivní účast na zasedání a ukončil jednání.

Zapsala: Ing. Kristýna Bláhová, odd. monitoringu a evaluací fondů EU, odbor fondů EU

Ověřil: Mgr. Jiří Petřivalský, vedoucí odd. monitoringu a evaluací fondů EU

Ověřil: Ing. Jaroslav Michna, ředitel odboru fondů EU

Schválil: Ing. Jan Kříž, náměstek pro řízení sekce fondů EU, finančních a dobrovolných nástrojů